

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Cavallerino - Romana Laudemii. Veneris 16. Junii 1690.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

dem unitate continuare quantum in seipsis est, hinc fit quod si ex aliquo accidenti PP. de Observantia non interveniant Processionibus, aliisque actibus publicis, & privatis, & in istis adsint PP. Discalceati cum sua Cruce, præcedentia ipsis debeatur uti partibus totius Corporis, & Ordinis, qui tunc conservatur, & repræsentatur per Patres Discalceatos interefentes, ut dicit Card. de Luc. *d. dist. 25. n. 8.*

5 Comprobata ex his unicitate Corporis, & Ordinis assistit etiam PP. Discalceatis Constit. 84. Greg. XIII. in qua disponitur, quod norma præcedendi inter Regulares desumatur à possessione præcedendi, vel ab antiquioritate Conventus, cum utraque qualitas illis suffragetur. Et quidem possessio præcedendi justificatur tam ex pluribus actibus possessoriiis, quam etiam ex reiteratis mandatis de manutenendo ab ipsis reportatis, propter quod in eadem conservandi veniant Rota *decis. 903. num. 20. coram Buratt.* Ac etiam antiquioritas Conventus, cum notorium sit PP. de Observantia, seu de Familia habere in præd. locis antiquiores Conventus, quam PP. S. Augustini, istaque antiquioritas prodest Fr. Discalceatis, quia sufficit quod sint ejusdem Ord. cum Fr. de Observantia, nam anterioritas unius Monasterii, quoad præcedentiam influit in omnia alia ejusdem Ord. licet ex post fundata, ut litteraliter habetur in *d. Const. Greg. XIII. sub §. 3. & comprobatur Tondut. quest. benef. cap. 8. num. 3. & seqq. cum aliis adductis in prima hujus Cause decis. §. Antiquioritas.*

6 Præterea habent dd. PP. Discalceati ad defendendam præcedentiam supra PP. S. Augustini tria decreta, duo nempe S. Congreg. Rituum, & alterum A. C. confirmata à san. mem. Urbano VIII. cum præcepto quod ibique servari debeant. Contra quæ non obstat Breve postea obtentum à san. mem. Innoc. X. reducende dicta Decreta ad terminos juris, & Constitut. Greg. XIII. quia hæc reductio est localis, & particularis pro loco de Vinaros, in quo non aderant antiquiora Monasteria Fr. de Observantia, sicque non applicatur præsentis casui, & locis, de quibus agitur, ubi adsunt antiquiores Con-

ventus PP. de Observantia, ut bene in *secunda decis. hujus Cause §. Nec jurat.*

7. Similiter non obstant duo Decreta Sac. Congreg. Rituum emanata de annis 1617. & 1689. nam primum loquitur de modo præcedendi inter plures Conventus ejusdem Ordinis, non respectu præcedentiæ inter Monasteria Ord. diversi. Secundum autem haberet locum quoties Fr. Discalceati prætenderent efformare Corpus distinctum, & sub propria Cruce etiam interefentibus PP. de Observantia, quod tamen ut dictum est, PP. Discalceati non prætendunt.

8 Tandem non obstat allegare exempla PP. Carmelitarum Congregationis Mantuæ, & Discalceatorum Ord. S. Augusti. quia licet sint ejusdem Ord. cum aliis professoribus antiquæ Religionis, constituant tamen Corpus distinctum, & sub proprio, ac separato Superiore, quem ipsi soli eligunt, & in Processionibus leparatim incedunt propriam erigentes Crucem, seu Vexillum, etiam interefentibus aliis antiquæ Religionis professoribus, ut observat Card. de Luc. *disc. 85. de præem. num. 8.*

R. P. D. CAVALLERINO

Romana Laudemii.
Veneris 16. Junii 1690.

ARGUMENTUM.

Dominium ad effectum recognitionis in Dominum, probatur levioribus probationibus. Laudemium (pro quo competit Domino directo hypotecaria actio) solvi debet ab Emptore, etiam si emerit cum pacto redimendi.

SUMMARIUM.

- 1 Dominium rei Emphyteuticæ ad effectum recognitionis in Dominum probatur præsumptionibus, & enunciatis, & num. 2.
- 2 Dominus directus non cogitur alienationis consensum præstare absque solutione laudemii.
- 3 Laudemium debetur ex alienatione facta.

facta cum pacto redimendi.

- 5 Laudemium solvitur ab emptore.
- 6 Pro Laudemio datur actio personalis in rem scripta.
- 7 Emptor rei emphyteuticæ, qui se obligavit servare omnia contenta in Instrumento sub obligatione cameræ, potest conveniri via executiva pro solutione laudemii.
- 8 Negligentia Rectoris juribus Ecclesiæ præjudicare non valet.

DECISIO XXXI.

Obtinuit Reverendus D. Joannes Franciscus Topinus Rector Ecclesiæ Sanctissimi Salvatoris de Cuppellis mandatum pro duplici Laudemio sibi debito occasione geminæ venditionis Vineæ positæ extrâ portam Flaminiam ab Innocentio Valdabrino factæ primo loco Donato Contuccio pro scut. 300. cum pacto redimendi, secundo loco Antonio Moraldo pro scut. 500. sed commissâ mihi causa appellationis per Signaturam Justitiæ cum clausula *si quid exequendum* datoque consueto dubio, an mandatum foret exequendum: Affirmativè DD. responderunt.

1 Et pro majori claritate præmittere decet, quod ubi agitur de probando dominio incidenter ad effectum scilicet recognitionis in Dominum, solutionis Canonum, seu laudemii non requiritur adeò exquisita probatio, qualis pro devolutione desideratur, sed leviora documenta sunt satis, DD. communiter in *l. judicium Cod. de rei vindicac. Fulgin. de jur. Emphyt. de laudem. q. 36. Rota in recent. dec. 128. num. 18. par. 6. & faciunt fusè relati in dec. 464. num. 1. cor. clar. mem. Card. Cerro.*

2 Sufficiens autem probatio visa fuit DD. resultare. Primò ex Instrumento anni 1577. In quo Ricciardus prævia narrativa à se possideri Vineam controversam sub proprietate dictæ Ecclesiæ existens, assignavit Altopasso, tunc Rectori pro annuis reponsionibus cador. quatuor Vini decursis, & non solutis portionem Vindemiæ sibi de eo anno tangen. secundo ex mandato de manutenendo in possessione exigendi dd. Cados quatuor musti, & successiva sententia de anno 1603. pro-

mulgata à R. P. D. Triultio Ponente Eminentis. Vicarii declarante ad favorem Forlini, tunc Rectoris ejusdem Ecclesiæ contra Lamatolam Ricciardi præsentis successorem, Vineam, de qua agitur esse gravatam onere dd. quatuor Cadorum, tertio ex commissione appellationis à prædicta sententia unita clausula, *non retardata solutione reponsionis Vini*, juncta cum transactione inita ab hæredibus dict. Lamatola, in qua decursos, & decurrendos annuos terminos solvere promisit, quarto ex receptis Canonum ab Innocentio Valdabrino Auctore Moraldi productis asserente Jus exigendi Canonem ad Rectorem prædictæ Ecclesiæ spectare, quinque ex quietantis factis eorundem Canonum in publico instrumento; sexto ex susceptione termini facta ab eodem Valdabrino, quæ omnes solutiones simul junctæ concludunt Canonum satisfactionem ab anno 1577. citrà, septimò eandem ex annunciativa emissa in eadem venditione facta Contuccio in qua asseritur Vineam gravata dicto anno Canone. Ex quibus omnibus simul junctis DD. non dubitarunt superabundantem undique redundare recognitionem Domini etiam contra singularem successorem, ut de longè minoribus documentis contenta fuit Rota in *dec. 240. prima parte recent. & dicta decis. 464. num. 2. & cor. clar. mem. Card. Cerro.*

3 Hinc necessariò resultat jus petendi Laudemium; Nam confitit de dominio remanet inalienabilis absque consensu Domini, qui alienationem laudare non cogitur, absque recognitione. Unde laudemium dicitur ad *Tex. in l. fin. §. ne Avaritia, Cod. de Jur. Emphyt.* quem in præcis terminis expendit Rota in *Neapolitana Domus 28. Junii 1606. coram Otembergo, & coram Cavaler. d. 121. num. 1. & seqq.*

4 Non refragante, quod prima venditio Contucci contineat pactum redimendi, ex quo impedita perpetua translatione domini, laudemium non debeatur, quia contraria sententia communior est, eamque ab omnibus objectis latissimè vindicat, solus præceteris videndus Niger. de *Laudem. par. 2. quæst. 5. art. 1. num. 24. 27. usque ad finem*, & admisit Rota in *dicta decis. 94. num. 23. par. 15. recent.*

Mi-

5. Minus relevat, quod Topinus dirigere debeat actionem pro Laudemio contra venditorem, quia in Jure receptum est Laudemium ab Emptore solvendum, Glos. in l. fin. versic. accipere Cod. de Jur. Emphyt. ibique Baldus num. 7. Jas. num. 41. Gozadin. cons. 65. num. 5. & 13. Fontanell. decis. 279. num. 16. Surd. decis. 200. num. 4.

6. Et respectu Domini directi Conclusio est indubitata, quia pro Laudemio datur hypothecaria, vel actio personalis in rem scripta, quæ prosequitur quemcumque fundi possessorem, Cancr. variar. resol. lib. 1. cap. 11. n. 43. Pacif. de Salviano inspect. 3. cap. 4. num. 562. & tenuit Rot. cor. clar. mem. Card. Cerro dec. 2. n. 5. & 6.

7. Si quis verò defectus opponi posset circa viam exequutivam tolli videtur, non solum, ex quo agitur de parva summa, sed etiam, quia cum Moraldus in Instrumento Emptionis sese adstrinxerit ad omnia in eo contenta in forma Camerae, virtus hujus obligationis est comprehendere ea omnia, quæ veniunt de natura contractus, seu insunt ex juris interpretatione: Rota decis. 84. num. 7. & decis. 265. num. 12. post Zacch. de obligatione Camerali.

8. Proinde nullius est momenti defectus Citationis Valdabrinæ, non solum, quia ex facto sublati, sed etiam quia ex prædictis constat citatum fuisse legitimum debitorem, qui frustra opponit, numquam aliàs fuisse solutum Laudemium, vel quia de alienationibus subsecutis, ut negativa solutionis non docetur, vel quia negligentia Rectoris Ecclesie Juribus nocere non valet, Rot. cor. Sanctissimo dec. 185. n. 5.

Et ita utraque, &c.

R. P. D. MOLINES.

Burgen. juris instituendi, seu conferendi.

Ven. 23. Junii 1690.

ARGUMENTUM.

Jus instituendi in Beneficiis jurispatronatus erectis post Concilium Tridentinum ad solum Episcopum pertinet, non autem inferiori qui jurisdictionem Ordinariam non habet. Episcopus fun-

dator Beneficii, reservationem jurispatronatus sibi, & suis non auctorizat.

SUMMARIUM.

- 1 Res judicata oritur ex tribus sententiis conformibus.
Lesio est fundamentum restitutionis in integrum. ibi.
- 2 Jus instituendi in beneficiis jurispatronatus spectat ad Episcopum tam de jure communi, quam ex dispositione Concilii Trid.
- 3 Fundator Beneficii in limine foundationis de consensu Episcopi potest apponere conditiones sibi bene visas, etiam juri communi contrarias.
In limine foundationis de consensu Episcopi potest reservari inferiori juri instituendi, ibi, & num. 5.
- 4 In foundationibus Beneficiorum post Concilium Trident. factis jus instituendi inferiori Episcopo reservari non potuit.
- 6 Concil. Trid. sess. 14. cap. 12. intelligitur non solum de institutione auctorizabili per examen persone presentati, sed etiam de collatione simili, & num. 7.
- 8 Jus instituendi etiam post Concilium competit inferiori Episcopi, qui habet Ordinariam jurisdictionem.
Ordinarius dici non potest, qui habet jurisdictionem limitatam ad certas causas. ibi.
- 9 Episcopus, qui est fundator Beneficii, non potest sibi, & suis jus patronatus reservare, & auctorizare.
Foundationis leges non possunt post actum Foundationis perfectam etiam de consensu Episcopi mutari, vel alterari. ibi.
- 10 Clausula dummodò reddit gratiam conditionalem, quæ corrumpitur conditione non purificata.

DECISIO XXII

1. **I**N revisione trium Sententiarum adjudicatarum extra Curiam adjudicantium Archiepiscopo Burgen. Jus instituendi in septem Cappellaniis fundatis anno